

Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoglu ve Konya Milletvekili M. Necati Kalaycıoglu'nun, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin (b) fıkrasına ilâve yapılmasına dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/830)

Millet Meclisi Başkanlığına

«5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin (b) fıkrasına ilâve yapılmasına dair kanun teklifi» gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla rica ederiz.

Ordu Milletvekili
Şadi Pehlivanoglu

Konya Milletvekili
M. N. Kalaycıoglu

GEREKÇE

Devletin en başta gelen ve bugüne kadar değişmeyen fonksiyonu emniyet ve asayişin sağlanmasıdır.

Özellikle demokratik sistemin cari olduğu memleketlerde, vatandaşın yasalarla teminat altına alınmış olan hak ve hürriyetlerinin korunması ve bunun ihlâline meydan verilmemesi başta gelen Devlet vazifesidir.

1961 Anayasasının getirdiği geniş hürriyet ortamı içinde, kamu düzeninin ve vatandaş halk ve hürriyetlerinin korunması ve Devletin normal vazifelerini yürütmesi emniyet ve asayişin tam olarak tesisi ve idamesi suretiyle mümkündür.

Bilhassa son yıllardaki sosyal ve ekonomik gelişme yanında artan nüfus, iç ve dış turizm hareketleri, şehirleşme, sanayileşme ve toplumsal olaylar, emniyet ve asayiş hizmetlerinin bugüne kadar gelen anlam ve mahiyetini değiştirmiştir.

Süratli bir şekilde büyüyen şehir ve kasabalarımızda zabıta olaylarının vasıf değiştirmesi ve büyük şehirlerimizde sık sık vukubulan öğrenci ve işçi hareketleri, düzeni korumakla görevli emniyet teşkilâtının ve onun yönetici kadrosunu her an uyanık ve tedbirli bulunmaya mecbur etmektedir. Bu sebeple günün her saatinde vatandaşın hizmetinde olma ve kamu düzenini muhafaza nedeniyle her an hayatlarını riske etmeyi göze alan emniyet teşkilâtı mensupları ve bahusus âmir sınıfı, ağır ve yıpratıcı bir mesai içinde bulunmaktadır.

Sevki ve idare mevkiinde olan ve görevin bütün sorumluluğunu taşıyan emniyet teşkilâtının üst kademesi, şartlar bakımından görevi bizzat yürütmek, olayların içine girmek ve her an hizmete hazır bulunmak için devamlı ve yorucu bir çalışma yapmak zorundadırlar. Bunun sonucu olarak üst kademesinde bulunan emniyet mensupları da diğer Devlet memurlarından daha çabuk yıpranmakta ve sıhhatlerini kaybetmektedirler.

Nitekim kanun vâzırı yıpranma durumunu dikkate alarak, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 40 nci maddesiyle emniyet mensuplarının emeklilik yaş hadlerini diğer memurlardan farklı tesbit etmiştir.

Ancak, emniyet âmirleri, emniyet müdürleri ve bu derecelere denk daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensuplarının emsallerine nazaran daha evvel emekliye ayrılmaları kabul edilmiş olmasına rağmen, bunların, polis memurları, komiser muavinleri, komiserler ve başkomi-

serler misillü Kanununun 32 nci maddesiyle tanınmış olan fiilî hizmet zammından istifade ettirilmemiş olmaları bir eksiklik ve adaletsizlik olarak kabul edilmiş ve bu görevlerde bulunanlara fiilen vazife gördükleri her yıl için üç ay olmak üzere fiilî hizmet zammı verilmesi bu kanun ile öngörülmüştür.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 2/830
Karar No. : 30

20 . 3 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoglu ve Konya Milletvekili Necati Kalaycıoglu'nun 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin (b) fıkrasına ilâve yapılmasına dair kanun teklifi ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi :

Gerekçede de izah edildiği veçhile bugünün ekonomik ve sosyal şartları icabı emniyet mensuplarının vazifelerinin daha ağırlaştığı, bu itibarla Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinde zikredilen polis memuru, komiser muavini, komiser ve başkomiserlere tanınan hizmet zammının emniyet âmir, müdür ve daha üst kademelerdeki emniyet mensuplarına da teşmili uygun mütalâa edilmiş ve teklif yapılan değişiklikle komisyonumuzca kabul edilmiştir. Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu

Başkanı
Çankırı
T. Akman

Sözcü
Burdur
F. Kırbaslı

Kâtip
Bingöl
E. Gündoğdu

Ankara
A. Dalli
İmzada bulunamadı.

Aydın
İ. Sezgin
İmzada bulunamadı.

Bolu
H. Özcan
İmzada bulunamadı

Hatay
T. Köseoğlu

İzmir
Ş. Adalan

Konya
M. Keskin

Maraş
V. Pirinçcioğlu

Urfa
Çekimsen
B. Boran

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 2/830
Karar No. : 212

2 . 4 . 1969

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale edilen, Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoglu ve Konya Milletvekili M. Necati Kalaycıoglu'nun, (5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin (b) fıkrasına ilâve yapılmasına dair kanun teklifi) ve önceden havale edildiği Maliye Komisyonunca, teklif üzerine hazırlanan rapor Hükümet temsilcileri ve Emniyet Genel Müdürünün de katıldığı birleşimde görüşüldü;

1961 Anayasasının getirdiği geniş hürriyet ortamı, son yıllarda sosyal ve ekonomik alandaki gelişme ve nihayet artan nüfus, turizm hareketleri, şehirleşme ve toplumsal olaylar, emniyet ve asayiş kuvvetlerimizimiz, geçmiş yıllara nazaran görevlerinin anlam ve mahiyetini değiştirmiştir.

Vatandaş hak ve hürriyetlerinin korunması ve Devletin normal görevini görebilmesi, asayiş ve emniyetin tam ve devamlı olarak tesis ve yürütülmesi ile kabıldır.

Emniyet teşkilâtının, topyekûn kendisine mevdu vazifeleri olağanüstü bir gayret ve feragatle yapmakta olduğu da bir vakiadır. Yapılan görevin sorumluluk derecesi, güclüğü ve çalışma şartlarının insan bünyesinde yaptığı ve yapacağı tahribatı dikkate alan kanun koyucusu, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesi ile emniyet mensuplarına fiili hizmet zammı vermiş, diğer memurlardan farklı bir statüye tabi tutmuş, ancak hangi nedenle ise, âmir mevkiindeki bir kısım emniyet mensuplarını bu kanun kapsamı dışında bırakmıştır.

Fiili görev meyanında ayrıca büyük bir mesuliyet de deruhde eden, emniyet âmirleri, müdürleri ve bu derecelere denk, daha yukarı maaş ve derecedeki emniyet mensuplarını da söz konusu Kanunun 32 nci maddesi ile tanınmış olan fiili hizmet zammından faydalandırmayı öngören kanun teklifi Komisyonumuzca uygun ve kabule şayan mütalâa edilerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

1 nci madde, kanun tekniği ve T. C. Emekli Sandığı formüllerine uygunluğu sağlamak nedeni ile Maliye Komisyonunca yapılan değişiklik şekli ile,

Geçici madde, yine söz konusu Komisyonca ve aynı nedenle yapılan değişiklik ve Komisyonumuzca da «halen meslekte bulunanlardan» ibaresindeki «bulunanlardan» kelimesindeki «dan» eki yerine «in» eki konulmak suretiyle yapılan değişiklikle,

2 nci ve 3 ncu maddeler tekliftteki şekilleriyle aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Kütahya M. Erez	Başkanvekilli Kayseri F. Köksal	Sözcü Zonguldak K. D. Sungun	Kâtip Ordu Ş. Pehlivanoglu
Ankara O. Eren	Antalya H. F. Boztepe	Çorum A. Topçubaşı	Eskişehir M. İ. Anı
Giresun K. Bosuter	Gümüşane S. Ö. San	İstanbul N. Eroğan	İzmir L. Yurdođlu İmzada bulunamadı
Konya M. N. Kalaycıoğlu İmzada bulunamadı	Niđe H. Özalp	Niđe R. Soyler	Samsun K. Evliyaođlu
Sivas M. K. Palaođlu	Trabzon A. R. Uzuner		Uşak O. Dengiz

Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoglu ve Konya Milletvekili M. Necati Kalaycıoğlu'nun teklifi

3454 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin (b) fıkrasına ilâve yapılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin (b) fıkrasının «iştirakçiler» kısmına «Emniyet âmiri, emniyet müdürü, bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları» eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun 1 nci maddesi hükmü kapsamına girenlerin, talepleri üzerine, istedikleri süre kadar, bu memuriyetlerde geçen fiilî hizmet müddetlerinin her yılı için üçer ay olmak üzere hesabedilecek müddet, iştirakçilerin o tarihlerdeki aylık emekli kesenek ve karşılıkları nazarı itibara alınarak, borçlandırılmak suretiyle fiilî hizmet müddetlerine eklenir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımını takibeden ay başından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Millet Meclisi Maliye Komisyonunun değişikliği

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

B) İştirakçiler	Hiz. geçtiği yerler	Eklenecek müd. ay
Polis, komiser yardımcısı, komiser, Başkomiser, Emniyet âmiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensuplarının,	Emniyet ve polis Mesleğinde	3

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun 1 nci maddesi hükmü kapsamına girenlerden halen meslekte bulunanlardan talepleri üzerine, istedikleri süre kadar bu memuriyetlerde geçen fiilî hizmet müddetlerinin her yılı için üçer ay olmak üzere hesabedilecek müddet, iştirakçilerin o tarihlerdeki aylık emekli kesenek ve karşılıkları nazarı itibara alınarak, borçlandırılmak suretiyle fiilî hizmet müddetlerine eklenir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi Bütçe Plân Komisyonunun deęiřtiriři

.5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesinin. (b) fıkrasına ilâve yapılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Maliye Komisyonunun deęiřtiriři aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun 1 nci maddesi hükmü kapsamına girenlerden halen meslekte bulunanların talepleri üzerine, istedikleri süre kadar bu memuriyetlerde geçen fiili hizmet müddetlerinin her yılı için üçer ay olmak üzere hesabedilecek müddet, iştirakçilerin o tarihlerdeki aylık emekli kesenek ve karşılıkları nazarı itibara alınarak, borçlandırılmak suretiyle fiili hizmet müddetlerine eklenir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

